

Het koor als werkgever

Koningin Wilhelminalaan 2
2252 GN Voorschoten
T 071 - 560 55 59
E contractbureau@kczb.nl
I www.kczb.nl

Het koor als werkgever

Hoofdstuk 1: De problematiek

Als een koor een concert of uitvoering geeft en daarbij gebruik maakt van vocalisten en/of instrumentalisten die voor hun medewerking een betaling ontvangen, dan is het koor op dat moment werkgever voor de betreffende personen.

Omdat er niet een echte werkgever-werknemer relatie bestaat, wordt wel gesproken van een fictieve dienstbetrekking. Het feit dat het koor in zo'n geval als werkgever optreedt heeft tot gevolg dat het koor inhoudingsplichtige is en daarom loonbelasting en dergelijke moet inhouden op het loon van de medewerkers. Er geldt geen enkel excuus om dit niet te doen. Een afspraak met de artiest dat hij of zij zelf wel zal zorgen voor opgave van het genoten loon aan de Belastingdienst ontslaat het koor niet van zijn verplichtingen. Evenmin kan men er onderuit komen door van een onkostenvergoeding te spreken. Alle betalingen, hoe ook genoemd (honorarium, onkosten, reiskosten, vergoeding, séjour), tot zelfs loon in natura toe (bijvoorbeeld de verstrekking van een maaltijd, of het beschikbaar stellen van logies), vallen onder deze fiscale regeling en zijn dus belast.

De consequenties van het werkgeverschap zijn vele. Hieronder worden ze op een rijtje gezet:

- a. Er dienen loonbelasting en premies op het loon te worden ingehouden en afgedragen aan de Belastingdienst.
- b. Er dient aan de artiest een loonstrook ter hand te worden gesteld, waaruit blijkt wat het bruto-bruto loon en het nettoloan zijn en welke inhoudingen op het bruto-bruto loon hebben plaatsgevonden.
- c. De artiest dient zich te legitimeren met een geldig reisdocument (bijvoorbeeld een paspoort of een Europese identiteitskaart) waarvan een kopie in de administratie van het koor dient te worden bewaard.
- d. Er dient een loonstaat voor elke artiest te worden aangelegd en ingevuld.
- e. De artiest dient bij de Belastingdienst te worden aangemeld (en afgemeld) als werknemer.
- f. Na afloop van het jaar dient een jaaropgaaf aan de musicus te worden gedaan.

Actie f. dient op een zodanig tijdstip plaats te vinden, dat de artiest hiervan gebruik kan maken bij het invullen van zijn aangifteformulier voor de inkomstenbelasting.

Uiteraard kunnen de verplichtingen t.a.v. de Belastingdienst alleen maar goed worden nagekomen als het koor bij deze instantie bekend is. Het koor dient zich daarom als werkgever bij de Belastingdienst aan te melden.

Uitzonderingen en een bijzonder geval

Het koor is in de volgende situaties ontheven van de bovengenoemde verplichtingen:

1. De artiest is zelfstandig ondernemer. Sinds de afschaffing van de Var op 1 mei 2016 geldt de wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie). Hoewel actieve controle door de overheid is uitgesteld, dient men in afwachting van nieuwe wetgeving op dit gebied (verwacht in 2023) de richtlijnen van de wet DBA tot nader order te volgen. Hiertoe heeft het KCB de contracten aangepast. Indien de artiest ingeschreven staat bij de Kamer van Koophandel en een btw-nummer heeft, zal er voor hem, in combinatie met het juiste contract en factuur, geen loonheffing ingehouden en afgedragen hoeven te worden.
2. Het koor betaalt het loon niet aan de artiest, maar aan een vertegenwoordigende instantie, die krachtens een geldige ministeriële beschikking inhoudingsplichtige/werkgever is (zie hieronder bij Stichting Kunstenaars Contract Bureau).

De werkgeversverplichting geldt voor elke aan het concert deelnemende artiest, dus ook voor de eigen dirigent of eigen vaste begeleider, als die ter gelegenheid van het concert een honorarium ontvangen. Hierbij dient te worden aangetekend dat sommige belastinginspecties er genoeg mee nemen als het concert-honorarium voor de eigen dirigent of de vaste begeleider wordt meegenomen op de verplichte IB47-opgave van het jaarhonorarium. Er behoeven dan dus geen inhoudingen te worden gedaan.

Contracten met een orkest

Als het koor bij zijn concert of uitvoering van een orkest gebruik maakt, heeft het koor niet als werkgever op te treden wanneer het om een orkest gaat dat zelf inhoudingsplichtige/werkgever is. In alle andere gevallen is het koor zelf de werkgever.

In principe doen zich hierbij drie mogelijke situaties voor:

1. Met elk van de deelnemende orkestleden wordt een individueel contract afgesloten. Elk orkestlid is in dienst van het koor en ten aanzien van elk orkestlid dient het koor derhalve de werkgeversverplichtingen na te komen.
2. Er wordt een contract met een vertegenwoordiger van het orkest afgesloten voor een totaalbedrag. Deze orkestvertegenwoordiger is nu verplicht onmiddellijk na het concert een zogenaamde gageverdelingsverklaring te overhandigen, waaruit blijkt hoe het overeengekomen bedrag over de leden van het orkest is verdeeld. De gageverdelingsverklaring is een formulier, dat bij de Belastingdienst verkrijgbaar is en dat door het KCB naar de orkestvertegenwoordigers wordt gestuurd. Op de gageverdelingsverklaring dienen alle orkestleden te worden genoemd, compleet met naam, adres, geboortedatum, BSN, genoten loon en het bedrag van de kostenafrek. Tevens dienen de orkestleden voor akkoord te tekenen. Ten aanzien van elk van de orkestleden die op de gageverdelingsverklaring voorkomen, is het koor werkgever en dienen dus de werkgeversverplichtingen te worden nagekomen.
3. Het orkest vraagt slechts een vergoeding voor de kas van de vereniging. In dit geval dient het orkest zelf over een inhoudingsplichtigenverklaring te beschikken.

Stichting Kunstenaars Contract Bureau

Het correct nakomen van de werkgeversverplichtingen is vanwege de vele daaraan vastzittende aspecten voor koorpenningmeesters een bijna onoverkomelijk probleem.

De KCZB is er daarom toe overgegaan de aangesloten koren de service aan te bieden de administratieve afhandeling van hun werkgeversverplichtingen op zich te nemen. Deze dienstverlening heeft gestalte gekregen in de Stichting Kunstenaars Contract Bureau (KCB). Ook niet aangesloten koren kunnen gebruik maken van de diensten van het Kunstenaars Contract Bureau. Zie hiervoor het overzicht van de tarieven.

Voor inlichtingen kan men zich wenden tot het Kunstenaars Contract Bureau
Koningin Wilhelminalaan 2, 2252 GN Voorschoten
Telefoon: 071-5605559; e-mailadres: contractbureau@kczb.nl

Hoofdstuk 2: De werkwijze van het KCB

De Stichting Kunstenaars Contract Bureau is geen impresariaat. Dit betekent dat een koor niet de hulp van het KCB kan inroepen bij het zoeken van solisten of een orkest. Men dient dat zelf te doen, waarbij het uiteraard mogelijk is gebruik te maken van één van de bekende impresariaten. Het KCB kan ook niet adviseren over de hoogte van het af te spreken honorarium. Pas als de voorbereidende afspraken zijn gemaakt kan een koor de hulp van het KCB inroepen voor het overnemen van de administratieve afhandeling. Daartoe dient een aanvraag te worden ingediend via het aanvraagformulier waarvoor op de website van de KCZB een link staat.

Het aanvraagformulier

Het aanvraagformulier bestaat uit drie onderdelen. Bij onderdeel A dienen de gegevens van het koor en zijn vertegenwoordiger volledig te worden ingevuld.

Bij onderdeel B dient een omschrijving gegeven te worden van het concert of de uitvoering en van de daaraan voorafgaande repetities voor zover dat van belang is voor de te contracteren personen.

Als er bijvoorbeeld wel een orkestrepetitie is, maar de vocale solisten zijn daarbij niet nodig, dan kan men het onderdeel "orkestrepetitie" oningevuld laten. Bij "kleding" gaat het natuurlijk niet om de kleding van het koor, maar om de kleding die van de te contracteren personen verwacht wordt, bijv. avondkleding, kort zwart, etc.

Bij onderdeel C kunnen een ensemble of orkest en de individueel te contracteren artiesten worden aangegeven. Met ingang van 1 januari 2018 wordt gevraagd om de bruto-bruto honoraria op te geven. Bruto-bruto wil zeggen dat het afgesproken bedrag een totaalbedrag is, dus inclusief belasting en premies; tot 2018 stonden de premies als werkgeverslasten op de nota aan het koor en waren het bijkomende kosten.

Het koor heeft met het invullen van het formulier niet te wachten tot alle te contracteren personen bekend zijn. Een gedeeltelijke aanvraag kan ook reeds verwerkt worden.

Als u gebruik maakt van een impresariaat om solisten te contracteren is het van belang dat u het impresariaat meedeelt, dat het contract via de Stichting KCB zal lopen. Sommige impresariaten maken gebruik van hun eigen contracten. Ook dan dient u de aanvraag bij het KCB in, zodat men daar op de hoogte is van het concert en men u de nota en het meldingsformulier kan toesturen.

Voor impresariaten die de contracten laten verzorgen door het KCB (o.a. Pollock, Kox Vocaal) dient u een ingevuld aanvraagformulier in waarop per contractant het impresariaat vermeld staat. De service van Pollock en Kox gaat zelfs zover, dat dit impresariaat u een gedeeltelijk ingevuld aanvraagformulier voor het KCB toezendt, nadat u bij het impresariaat solisten besproken hebt.

Naar aanleiding van het aanvraagformulier maakt het KCB contracten op voor de te contracteren personen. Vervolgens stuurt het KCB de contracten per e-mail naar het koor, dat verder voor verzending zorgt naar de contractanten.

Het aanvraagformulier dient u bij voorkeur 4 weken vóór het betreffende concert naar het KCB te sturen. Het formulier kunt u digitaal invullen via de website van de KCZB (rubriek KCB). Wel is het nodig hiervoor eerst in te loggen met uw gebruikersnaam en wachtwoord.

De contracten

Het Kunstenaars Contract Bureau zal aan de hand van uw aanvraagformulier de contracten voor individuele musici en orkesten opmaken.

U krijgt van het KCB de contracten plus bijbehorende brieven per e-mail toegestuurd.

U stuurt zelf de contracten naar de contractanten of, indien van toepassing, naar het impresariaat en houdt ook zelf in de gaten of de contracten op tijd en getekend teruggestuurd worden.

Na afloop van uw concert stuurt u van elk contract een exemplaar, ook van contracten die u eventueel door een impresariaat hebt laten opmaken, samen met het meldingsformulier terug naar het Kunstenaars Contract Bureau.

Het meldingsformulier

Samen met de nota stuurt het KCB u een meldingsformulier toe. Op dit formulier staan alle namen van de gecontracteerden vermeld, alsmede een aantal kolommen die betrekking hebben op de repetities en de uitvoering. U dient op dit formulier aan te geven of de gecontracteerden aanwezig waren op de tijdstippen dat ze werden verwacht. Als in geval van plotselinge ziekte iemand vervangen wordt, dient u dat eveneens duidelijk aan te geven, tezamen met eventuele afwijkende afspraken over het honorarium. Het meldingsformulier dient onmiddellijk na het concert, samen met de contracten, te worden terug gestuurd naar het KCB. Pas na ontvangst van dit formulier en betaling van de nota gaat het KCB over tot het uitbetalen van de solisten.

Sommige koren vinden deze procedure wat overdreven, maar bedenk dan dat het KCB geen andere mogelijkheid heeft om te weten of de honoraria mogen worden uitbetaald, omdat men aan zijn verplichtingen heeft voldaan.

De nota

10 tot 14 dagen voor het concert ontvangt u een nota, waarvan het eindbedrag binnen een week na het concert dient te worden overgemaakt op de bankrekening van het KCB. De noodzaak hiervan zal duidelijk zijn: het KCB is geen financieringsinstelling en dient de gecontracteerden te betalen uit de middelen die van het koor afkomstig zijn. Ook als u vanwege late wijzigingen twijfelt aan de juistheid van de nota dient u deze toch te betalen. Als er aanleiding is de nota te herzien, dan krijgt u na verloop van tijd een aanvullende nota als u bij moet betalen of een creditnota als u geld van het KCB terug krijgt. In de meeste gevallen krijgt u er dan tevens een specificatie bij, zodat u kunt zien hoe één en ander in elkaar zit.

De betaling aan de gecontracteerden

Zoals uit het bovenstaande al min of meer duidelijk is geworden, is het niet de bedoeling dat het koor de gecontracteerden rechtstreeks betaalt. Dit is de taak van het KCB. Het KCB controleert of alle benodigde papieren, zoals een kopie van een paspoort, zijn ingeleverd. Als de contractant in gebreke blijft, stelt het KCB de betaling uit totdat alles correct geregeld is.

N.B. Er worden geen betalingen verricht wanneer het koor niet aan zijn betalingsverplichting naar het KCB toe heeft voldaan.

Hoofdstuk 3: Aanvullende opmerkingen

Als u gewend was de werkgeversverplichtingen zelf na te komen en daarom als werkgever geregistreerd staat bij de Belastingdienst en bij het UWV, dan kunt u in overleg met deze instanties treden. Het contact met de Belastingdienst zal eventueel wel bewaard moeten blijven vanwege de IB47-formulieren, die u voor uw dirigent en uw vaste begeleider jaarlijks moet invullen. Maar u kunt wel verzoeken ontheven te worden van de verplichting van het doen van jaaropgaven voor de mensen in loondienst. Die hebt u immers niet meer. Mocht de Belastingdienst nadere informatie wensen, dan kunt u hen verwijzen naar de Stichting Kunstenaars Contract Bureau.

Het loonbelastingnummer van de stichting is 8002.58.411.L.01

De inhoudingsplichtigenverklaring van de stichting draagt het nummer 2019/0566/8002.58.411 en is geldig tot 1 december 2024.